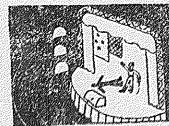

PEDRO SALINAS

Pedro Salinas, l'eminent poeta, parlarà dissabte a Conferència Club. Es relativament fàcil de fer la presentació de Pedro Salinas a un públic que va a escoltar-lo tot seguit: és el primer poeta espanyol de la nova generació literària. No ignorem que una afirmació així rotunda involucra innombrables perills d'error i no menys innombrables motius d'ofensa. Però, malgrat els uns i els altres, no la retirem pas. Té l'avantatge de desvetllar tot d'una l'atenció de l'auditori i d'eleva-la al pla de la curiositat i del respecte. Els versos de Garcia Lorca, i els altres poetes de la nova oleuada, donen a la literatura castellana contemporània una inclinació car a la poesia quan no solament no és habitual en la seva història, sinó que gairebé pot apuntar-se com una novetat. Salinas recull, sens dubte, l'herència d'Antoni Machado i de Juan Ramón Jiménez, dos andalusos. Però, d'una manera meravellósament imperceptible, l'infon un accent personal. Salinas, és Salinas sense esforç, ni violència, gairebé diríem: sense voler. En els seus versos, alguna estona, no hi ha també un resso de la poètica difícil de Paul Valéry? Més que un resso és una coincidència. A un espanyol no li cal passar les fronteres, per sentir l'atracció d'un joc verbal rigorós i pur; li basta de girar-se a Gòrgora. Sota el poeta, nodrin-lo invisiblement, clandestinament, hi ha el professor l'home de cultura. Perquè no cal ocultar que Pedro Salinas, com la majoria dels poetes castellans de la nova generació (quin símptoma, quin camí!) és un universitari. Dedica moltes hores a la seva càtedra, a les seves investigacions, als seus cursos i conferències a l'estranger. "L'esperit bufa on vol", assegura l'Evangeli. I en "hora present, bufa amb especia. Predilecció en el cor dels professors de Pedro Salinas, esmentem: "Presagios" (poesies, biblioteca "Índice", Madrid, 1923; "Poema de Mio Cid (Versión en romance moderno)". Edicions "Revista de Occidente", Madrid, 1925. "Vispera del Coso" (proses). Edicions "Revista de Occidente", Madrid, 1926. "Segura azar" (poesies). Edicions Revista de Occidente", Madrid, 1929. "Fábula y signo" (poesies). Editorial "Plutarco", Madrid, 1931. "Amor en vilo" (poesies). Imprenta "La tentativa poética", Madrid, 1933. En premsa: "La voz a ti debida" (Poema). Editorial "Signo", Madrid, 1933.

"L'OPERA DE QUAT'SOUS"

"The Beggar's Opera", l'obra teatral de John Gay, recentment adaptada al cinema ha estat aportada al francès amb el mateix títol del film: "L'Opera de Quat'sous". La versió ha estat feta per Renée Villoteau i guarda un respecte absolut a l'original anglès. Si el film resultava interessant, no cal dir com no del nexeix en interès l'obra teatral; com ja poguérem comprovar quan l'obra de Pabst fou presentada, el tema de "The beggar's Opera" és tan actual avui com l'any 1728, en el qual fou estrenada.

EL CONCURS DE "CATALUNYA RADIO"

Aquesta revista ha convocat els prosistes catalans a un concurs de contes sobre temes nadalencs, les bases del qual són ja conegudes dels nostres lectors. Són molts els contistes que pensen concórrer-hi. I entre ells hi ha el bo i millor de la nostra literatura.

Espectacularitat

Paris, 6 de desembre

Es tractava d'un programa de varietats d'un gran teatre de barriada. Varem veure de principi, alguns números als quals ningú no podria donar títol ni definició, per sentir-se en ells com a la sortida del restaurant curós, d'omplir l'estómac del client, més que de refinar el seu paladar. Després aparegué una orquestra. Hom va creure que es tractava de fer música. L'amic que m'havia conduït per aquests paratges, em diu:

—Vegeu com avui, "tot" s'envolta d'art. Violinistes, violoncel·listes, cimbalers i tocadors de luth apareixien adés amb l'etern vestit de cambredor de cafè, pretencions i llogat a ca'l drapaire, que era l'etiqueta del concertista clàssic. Avui, aquí, hom els ha vestit amb un bolero verd-amatlla, pantalons xarleston i cofats a l'hongaresa.

Jo em preguntava què podia tenir aquesta disfressa de comè, amb l'art musical. Però vet ací que una dona fa la seva aparició, avançant el cap igual que un cavall que no pot atènyer l'abeurador. Duia un vestit negre llarg, deixant entreveure al capdavant uns mitjons que necessitaven d'ésser sorgits (els seus pits tal com tants de pintors moderns els representen), que pretén donar-li un aire espectral. Amb les mans amagades darrera l'esquena, aguantava un arquet i un violí i arribada que fou al prosceni, va llançar sobre l'auditori una mirada que cal convenir en qualificar de profunda. Una mirada que tradueix una inquietud que infaliblement us diu que el què aquest pseudo geni de la Fatalitat cerca entre els espectadors, és aquell que ha portat un sandwich. Haig de dir, però que entre tant l'orquestra havia ja començat a tocar. Instintivament varem cercar un programa. —Què voleu, un programa? em fa un veí. Mireu, mireu!

En efecte: "miro" el concert. I dic concert a manca d'un altre mot. I em sembla àdhuc, que això dels concerts ja no existeix. Almenys aquells que com el del present cas, són anunciats per una gran publicitat. Dic això, perquè tot el que es toca no va pas destinat a una "educació" musical de la gent: però sí al seu "divertiment". El "Bell Danubi Blau" no pot fer-nos escoltar els seus acords, talment esclaten els focs creuats dels projectors il·luminant amb llums violents els arquets i les múniques que ens fan tancar de cop els ulls i el timpà. Fins ara els músics sortien una mica alrosos en el seu paper. Però aquest no fou el criteri de la jove boja, que prenia subitament del desig i la il·lusió de fer de directora d'orquestra es posa a marcar el compàs amb el violí i el seu arquet, amb la pitrera, amb les combades anques i amb els peus. Oblidava de dir que també el marcava amb el cap. Una Rapsòdia de Liszt devingué un pre-texte per provocar una mena de tempesta lluminosa. A cada agut, a cada punt l'electricista projectava des

del seu passadís, veritables peces de colors diferents d'una obscuritat que no és que per ensenyar-nos a veure descolorida, la pretesa d'orquestra. Sé ben bé que l'aire digué que els colors es confonen". Però tot aquest començament més que una pluja incerta, purnes elèctriques i un de desarticulacions d'aire histèrica. A cada nova tonada, una agulla de bilment desenganxada sobre la seva nuca, una ta i lletja.

Quan va estar començant, i quan un proveït d'una flauta de tocar un aire orgànic baixà. El públic delictuós, pectadors a qui demanava opinió, ens respon-

—Quines llums... l'orquestra, així tota o menys ha d'ésser còca. El número amb què soirée, es componia

Les ex

Com cada any, en da, el cansanci de cosa feta perquè si, sitants habituals d'art. Es repeteixen traçades que fan corrent, que manegen els burils, les eines en de l'agulla, el xet, etc.; tornem a jos valors — seria valors nuls — que camament i afegixen tela de passatge o metres que ja tenen de fang i pedra tre i senyores alcecanclinant el cap o adposició vista milers obres de joventut nectud reviscolada.

Per cada obra si desprovista de vu passejar-nos per u ses hores davant insulses, que no que és pitjor, no dre res. Una cri comprensiblement para d'una maner esplais: "dins el temperament" es final de la seva reserva possiblem "bona fe", "aplic quants dels molts els quals el criti substitueix el seu "les obres de X... pintura una regr segles", "no s'ha solut, res positiu ble que l'autor d' diqués les seves menys poca-soltes

A més, el crít mics que ningú cultiven qualsev lles arts i, natur de l'amistat el r posició còmoda, de cap, i les t repetint amb la No ens propo aquest estat de impotents. Un c

Contes d'AVUI

de Catalunya - Bonanova

per Carles Soldevila

gent que no va pujar; als Josepets no restava sinó una dotzena de persones; al Viaducte de Valcarlos varen restar la noia i En Millàs, tots sols dins el tramvia, que la solitud feia enorme. Tots sols i asseguts en el mateix banc, costat per costat.

En Millàs va alçar els ulls i va adonar-se'n. Ella, va deixar de llegir sobtadament, una mica esverada... On era? En Millàs va sentir la pregunta tot i que ella no havia tancat els llavis, però, discret, va abstenir-se de respondre. Altrament, no calia. Ella havia reconegut tot seguit el paratge i, assegurada, va tractar de reprendre la lectura. No va poder. Feia fresca, i a estones gairebé fred. Ella va cordar-se un botó del jersey i va llençar una mirada vers la porta del davant oberta de bat a bat... Ell va comprendre. Al cap d'uns segons va alçar-se i va tancar... Havia tancat per ella, era evident; donava les "gràcies"? No, no. Eren dos desconeguts; fóra ridícul que ella es tingues per informada d'una cortesia anònima, sense adreça...

Mentrestant, el reflector del Tibidabo cobria el cel de fugitives clars. El conductor cantussejava, talment com si aquella volta fos la dar-

tera de la jornada, i el cobrador embolicava monedes de deu cèntims en trossos de diari.

Ell i ella, asseguts en el mateix banc, en mig del tramvia desert i il·luminat, sentien una mena de malestar... Ell va ésser a punt dues vegades d'alçar-se per anar a seure a un altre banc.

Pensava: "Qualsevol que ens vegi, pensarà que ho hem fet a posta de seure plegats."

Ella feia interiorment: "Si em veu algú de casa, creurà que porto al costat un pretendent".

I tots dos s'esforcaven a desfer aquesta possible interpretació amb un posat que volia ésser distant, sense deixar d'ésser correcte.

Ell seguia: "I és bonica".

Sí. Ella era bonica, amb una bonicor dolçament apagada per la modestia dels vestits i tènueament estremida per la consciència d'obligacions concretes. Un banc? Un magatzem? Un despatx de notari?... En Millàs feia hipòtesis sobre l'ocupació d'ella sols pel gust de pensar en la seva companyia sense confessar-s'ho.

Ella feia interiorment: "Es simpàtic... La cura amb què evita de sembrar un conquistador, el fa simpàtic".

Sí. Ell resultava simpàtic, no sols perquè evitava de sembrar un conquistador, sinó perquè, tot evitant-ho, palesava un sentiment una mica allunyat de la indiferència.

Però pel passadís del tramvia va venir el cobrador, i amb una ingènua brutalitat va dir:

—Redíex, qué solcos han quedat a vostres!

Ell i ella no van respondre res. Ruboritzats fins a la punta de les pestanyes, van provar de somriure a la dita del cobrador, que tot d'una tirava per terra el delicat edifici que havien bastit amb llur silenci.

"Ustedes"... El bon home amb un sol mot els havia acostat violentament, com es fa de vegades amb dues criatures que no volen reconciliar-se després d'una renyina; tants equilibris que havien fet per romanent al caire de l'abisme, i té, un sol mot els hi precipitava!

Lluitar era inútil. Varen abandonar-se a la lluita amorosa. Llur diàleg va seguir en un "crescendo" vertiginós.

—Per què no? — feia l'un, sense badar boca —. No ens coneixem de res, però ens estimem amb tota l'ànima.

—Amb tota l'ànima, desesperadament — feia l'altra, sense bellugar els llavis.

—Oh! deliciosa fuga! Tot el que hem fet avui ha estat tan feixugament lògic, tan aclaparadorament enraonat...

—Tan verinosament ensopit...

—Que aquesta follia d'estimar-nos sense més ni més, abans de saber qui som i d'on venim, llurant-nos a aquest atzar que ens ha deixat costat per costat, sols en el mateix banc d'un tramvia...

—Sembla una deslliurança, oi?

—Una evasió celeste!

—Testimo!

—Testimo!

El tramvia s'havia aturat feia una estona. El cobrador va girar-se vers la parella aparentment muda i immòbil, i va dir:

—"No hay corriente. Me parece que tendrán que seguir a pie."

Tots dos varen alçar-se amb un petit salt, i varen baixar del tramvia.

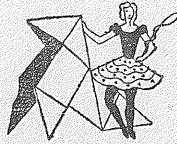
—Va cap a la Bonanova? — demanà ell.

—Sí, senyor — va respondre ella. I, plegats, varen desaparèixer en el carer ombrívol.

LES ARTS

UN CALENDARI

El Centre Excursionista de Catalunya ha publicat per primera vegada el seu calendari que supera rorga la banalitat dels calendaris a què estem avesats; un calendari amb finalitats estètiques, patriòtiques, ja que ens ofereix, en cada full setmanal, una fotografia dels més bels indrets de Catalunya. Heus ací, doncs, una bella manera de valorar i divulgar el nostre paisatge.

UN CONCURS DE CARTELLS DE PROPAGANDA DE L'ASSEGURANÇA DE VIDA

El Banc Vitalici d'Espanya, està a punt de dotar el mercat assegurador d'una nova modalitat d'assegurança. Es tracta d'un sistema que situa l'assegurança de vida a l'abast de totes les persones fins d'aquelles de posició econòmica més modesta. Per aconseguir-ho facilita el pagament de primes per fraccions mensuals, sense recàrrec per aquesta causa, i no exigeix reconeixement mèdic. Es, en fi, una democratització de l'assegurança sobre la vida. Per a donar publicitat a aquesta classe d'assegurança té el projecte d'editar una propaganda escatent i ha cregut oportú convocar entre els artistes un concurs de cartells per a premiar els millors i adquirir, a més, els que cregui d'utilitat per a la finalitat proposada. Més endavant donarem notícies respecte d'aquest concurs.

EL BUTLLETÍ DELS MUSEUS D'ART

El número 31 d'aquesta interessant publicació, corresponent al mes de desembre conté el següent sumari: "Amb motiu d'una moneda siracusana existent al gabinet numismàtic de Catalunya" per J. Amorós; "Valoració monumental i consolidació de les muralles de Tarragona" per Jeroni Martorell; "Els senyors Orueta i Juan del Encina visiten els nostres museus"; "Bibliografia"; "Visites collectives als museus".

... INAUGURACIO D'EXPOSICIONS ...

Avui, a les cinc de la tarda, a les Galeries Laietanes, tindrà lloc la inauguració de les exposicions de pintura dels artistes senyora Eulègia de Salvador, i senyors Enric Ochoa Bru Beran, J. Ferrer i Carbonell i Joan Palet

SALA BARCINO

Demà, a les sis de la tarda, s'inaugurarà a la Sala Barcino una notable exposició de paisatges de Catalunya i Mallorca del pintor Josep Puigdemol i...

LES ARTS

El llibre català

per Ricard Barreras

ssa una crisi editorial. Però per arribar a ella, s'edita poc.

Hem d'imposar-nos, doncs, com un deure patriòtic, el llegir i fer llegir en català. Hi va haver moments en què hom comprava llibres i es subscribia a col·leccions sàvies que després restaven intactes en els prestatges de les biblioteques familiars, per patriotisme. Nosaltres voldríem que es fes alguna cosa més: Que es llegissin els llibres. El ciutadà que per suggestió del partit o de l'ambient compra un llibre i no el llegix, de moment fa un bé, però a la primera ocasió deixa aquest costum i no li ve d'aquí donar-se de baixa de la revista o de la col·lecció que no li interessava. Però si s'arriba a desvetllar el gust a la lectura, aquesta esdevindrà ben prompte una necessitat imperiosa, i per un capritx no es deixarà. Hom sacrificarà altres coses, però només en darrer extrem, la lectura.

Voldríem que les nostres promocions més joves es donessin la consigna de llegir i fer llegir. Pensarem que si perdessim la batalla de la cultura, totes les altres conquestes, serien ni ben vades, ni estantissies. Entre els fets diferencials, el més positiu i sòlid, el més transcendental, és la cultura pròpia: l'index d'espiritualitat pròpia, que en el nostre cas té un vehicle d'expressió pròpia i indefugible, la llengua. Llengua pròpia, inde: de cultura pròpia. Llengua pròpia, veu pròpia en el concert dels pobles civilitzats. Emprar una veu manllevada, mal ens faríem escoltar, ni seria colitzada la nostra espiritualitat.

Estimulant la lectura en català, estimulem la producció, fins a fer possible que en tota els rams de la "ciència" de la literatura, existeixin els llibres necessaris per a satisfer les nostres necessitats més elementals, i demostrar pràcticament la vitalitat i la amplitud de la nostra cultura catalana. Aquesta base espiritual farà innegables els drets de la nostra pàtria.